

OBSAH

I. Úvod	
1. Základní poučení o jazyce	3
II. Základy tvoření slov, pravopis a výslovnost	
2. Tvoření slov	6
3. Obměny hlásek při odvozování slov	8
4. <i>i y</i> po obojetných souhláskách	11
5. Skupiny souhlásek vznikající při odvozování slov, jejich pravopis a výslovnost	20
6. Psaní skupin <i>bje-bě, vje-vě, mně-mě</i>	22
7. Předpony <i>vz-, s-, z-</i>	24
III. Slova přejatá	
8. Psaní (a výslovnost) slov přejatých	27
IV. Velká písmena	
9. Psaní velkých písmen ve jménech vlastních	30
V. Tvarosloví	
10. Podstatná jména a jejich druhy	34
11. Skloňování podstatných jmen	35
A. Skloňování podstatných jmen rodu mužského	35
a) Tvrdé vzory: <i>pán, hrad</i>	36
Poznámky ke skloňování podstatných jmen vzoru <i>pán, hrad, muž, stroj</i>	37
Kolísání mezi vzory tvrdými a měkkými, životnými a neživotnými	38
c) Skloňování podstatných jmen rodu mužského s koncovkou <i>-a, -e</i>	39
B. Skloňování podstatných jmen rodu ženského	41
a) Skloňování podstatných jmen rodu ženského zakončených samohláskou	41
b) Skloňování podstatných jmen rodu ženského zakončených souhláskou	43
C. Skloňování podstatných jmen rodu středního	45
D. Skloňování pomnožných jmen místních a jmen svátků	48
E. Skloňování jmen a příjmení a podstatných jmen cizích	48
F. Shrnutí pravopisu koncovek podstatných jmen	49

12. Přídavná jména a jejich druhy	51
13. Skloňování přídavných jmen	54
A. Skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých	54
B. Skloňování přídavných jmen přivlastňovacích	57
C. Shrnutí pravopisu koncovek přídavných jmen	59
14. Stupňování přídavných jmen	60
15. Zájmena a jejich druhy	63
16. Skloňování zájmen	64
A. Skloňování zájmen bezrodých	64
B. Skloňování zájmen rodových	66
a) Zájmenné skloňování zájmen rodových	66
b) Skloňování zájmen rodových podle vzorů přídavných jmen	70
17. Číslovky a jejich druhy	74
18. Skloňování číslovek	75
A. Skloňování číslovek základních	75
B. Skloňování číslovek řadových, druhových a násobných	78
19. Slovesa a jejich druhy	80
A. Slovesa; slovesa předmětová a bezpředmětová; slovesa zvrtná	80
B. Slovesa dokonavá a slovesa nedokonavá	80
20. Druhy slovesných tvarů	81
A. Od kmene přítomného tvoříme	82
a) přítomný čas oznamovacího způsobu	82
b) rozkazovací způsob	82
c) přechodník přítomný	82
B. Od kmene minulého tvoříme	83
a) infinitiv	83
b) přičestí minulé	83
c) přičestí trpné	84
d) přechodník minulý	84
21. Časování sloves	86
A. Slovesa první a páté třídy	86
a) tvrdé vzory	86
b) měkké vzory	87
B. Slovesa druhé třídy	89
C. Slovesa třetí třídy	91
D. Slovesa čtvrté třídy	92
E. Slovesa nepravidelná	94
22. Příslovce a příslovčné spřežky	96
23. Předložky s-, z	99
24. Spojky a částice	101
25. Cítoslovce	102
26. Věta a druhy vět podle obsahu	103
27. Stavba věty jednoduché	104
A. Skladebné dvojice, základní skladebná dvojice, podmět a přísudek, věta holá	104
B. Věta rozvitá, část podmětová a přísudková	106
C. Shoda přísudku s podmětem	106
D. Rozvíjející větné členy	107
a) Předmět	107

b) Přívlastek a přístavek	108
c) Doplněk	109
d) Příslovečné určení	110
E. Několikanásobné větné členy	112
Shoda přísudku s několikanásobným podmětem	112
28. Věty dvojčlenné a jednočlenné	113
29. Shrnutí pravidel o čarce ve větě jednoduché	114
30. Souvětí	116
a) Druhy vět vedlejších	118
1) Věta podmětová	118
2) Věta předmětová	118
3) Věta přívlastková	118
4) Věta doplňková	118
5) Věta příslovečná	118
a) místní	118
b) časová	118
c) způsobová	119
d) příčinná	119
e) účelová	119
f) podmínková	119
g) přípustková	119
b) Druhy souvětí souřadného	119
1) slučovací	119
2) stupňovací	119
3) odporovací	120
4) vylučovací	120
5) důsledkové	120
6) příčinné	120
31. Řeč přímá a nepřímá	122
32. Pořádek slov ve větě	123

VII. Sloh

33. Oznámení a zpráva	125
34. Depis. Žádost. Vlastní životopis	126
35. Zápis schůze	129
36. Referát	131
Klíč k cvičením v učebnici	133

I. O literatuře

1. Podstata umělecké literatury	149
2. Společenský význam literatury	151
3. Literatura a jiná umění	151
4. Lidová slovesnost	151

II. Výklad literárního díla

1. Téma a idea	153
2. Zobrazení skutečnosti v literatuře	154
A. Obrazy lidí, událostí a prostředí	154
B. Stavba literárního díla	154

C. Jazyk umělecké literatury	157
a) Vlastnosti slovníku a větné skladby	157
b) Zvuková stránka	159
D. Druhy a druhové formy literatury	161

III. Přehled literárních děl a autorů poznávaných na ZDŠ

1. Úvod	167
2. Spisovatelé národního obrození	167
3. Spisovatelé druhé poloviny 19. a počátku 20. století	168
4. Spisovatelé období mezi 1. a 2. světovou válkou	170
5. Socialistická literatura po r. 1945	171